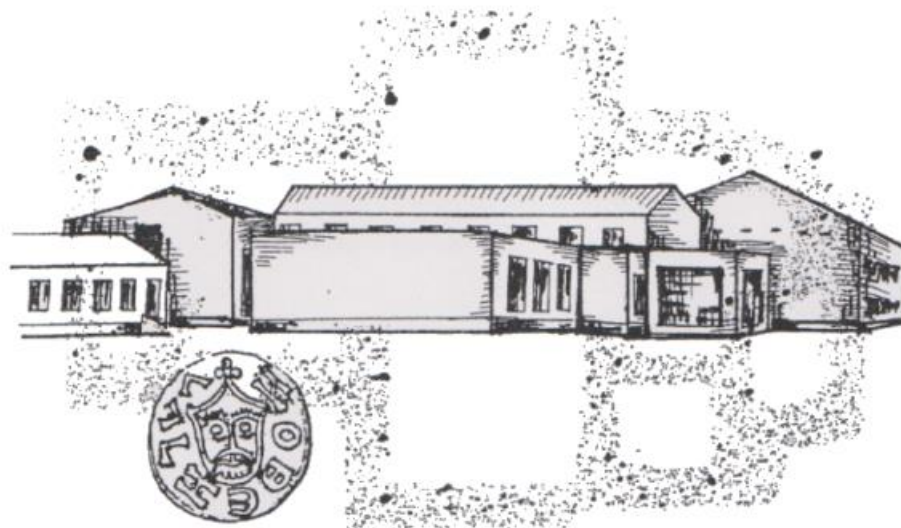

Základní škola ZŠ Libice nad Cidlinou

Školní 465, 289 07 Libice nad Cidlinou

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Školní rok 2022/2023

Karel Špáta

Základní škola Libice nad Cidlinou

Jižní Čechy

Karel Špáta

**Závěrečná práce
2022/2023**

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím se zveřejněním své práce na internetových stránkách školy.

V Libici nad Cidlinou dne 29.4.2023

Karel Špáta

Vedoucí práce: Mgr. Martina Moličová

Obsah:

Úvod	5
1. Jižní Čechy	6
1.1 Geografie.....	6
1.2 Historie.....	6
1.3 Pojem	7
1.4 Obyvatelstvo	7
1.5 Průmysl	7
1.6 Zemědělství.....	8
1.7 Cestovní ruch	8
2. České Budějovice	9
2.1 Historie.....	9
2.2 Památky.....	9
3. Já a jižní Čechy	10
Závěr.....	12
Zdroje	13

Úvod

Pro svou závěrečnou práci jsem si vybral téma jižní Čechy. Jezdím sem s rodiči na dovolenou, je zde krásně a já jsem si tuto oblast oblíbil. Chtěl bych se s vámi podělit o toto místo a provést vás po jižních Čechách, ukázat různé památky a také zajímavá města.

1. Jižní Čechy

1.1 Geografie

Jihočeská krajina je známa řadou rybníků a malebných vesnic ve dvou pánvích uprostřed kraje, Českobudějovické a Třeboňské. Kraj představuje geograficky poměrně uzavřený celek, jehož jádrem je jihočeská kotlina. Na jihozápadě je obklopena Šumavou, na severozápadě výběžky Brd, na severu Středočeskou žulovou vrchovinou a na jihozápadě Novohradskými horami.

1.2 Historie

Jižní Čechy jsou také spojeny s jedním z nejvýznamnějších českých šlechtických rodů středověku, Rožmberky, kteří ovládali jihočeská panství od 12. do 17. století. Tento rod vtiskl charakteristickou architektonickou podobu mnoha jihočeským městům. Oblast jižních Čech, která se do značné míry shoduje s územím dnešního Jihočeského kraje, se od pravěku až do dob raného středověku vyvíjela díky přírodním podmínkám poměrně nezávisle a svébytně a kultura i život obyvatel se odlišoval od okolního světa. Jedním z typických znaků bylo mohylové pohřbívání, které přetrvávalo i se střídajícími se kulturami. Od 6. až 7. století začali na území dnešního Jihočeského kraje pronikat Slované. Osídlení vznikalo postupně tak, jak pronikání Slovanů na území dnešního Jihočeského kraje umožňovala neúrodná zalesněná krajina. Od 2. poloviny 8. století budovali Slované opevněná hradiště, z nichž řada byla postavena na místech bývalých keltských hradišť.

Obr. č. 1 Slovanské hradiště

1.3 Pojem

Pojem jižní Čechy je nepřesné geografické označení, které se přibližně shoduje s územím Jihočeského kraje, případně s původním Jihočeským krajem (jako územní jednotka existoval od roku 1960 do 31. 12. 2020), ovšem na rozdíl od obou dvou nezahrnuje některé historické části Moravy. Naopak do pojmu jižní Čechy lze zahrnout také například Sušicko, Horažďovicko a Železnorudsko, které administrativně náleží do Plzeňského kraje.

1.4 Obyvatelstvo

Jihočeský kraj má nejnižší hustotu zalidnění ze všech krajů České republiky. Začátkem roku 2021 žilo v kraji přes 643 tisíc obyvatel, tedy 64 obyvatel na km². Nejlidnatějším okresem je okres České Budějovice, kde žije téměř 30 % obyvatel kraje (196 tisíc), což je dáno především soustředěním do samotného města České Budějovice.

1.5 Průmysl

Po roce 1948 se v Jihočeském kraji začalo s budováním podniků, zaměřených především na strojírenský průmysl. Budování průmyslu navazovalo i na místní tradice, a to především v rozvoji dřevozpracujícího a potravinářského průmyslu (Jihočeské mlékárny). Rozložení průmyslových a obchodních ploch v Jihočeském kraji je v současnosti ovlivněno tradicí průmyslové výroby v městských centrech. V posledním období hraje roli i geografické umístění v blízkosti ekonomicky rozvinutých států – Rakouska a Německa. Průmyslová výroba je koncentrována především v českobudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice. Převažuje zpracovatelský průmysl (výroba dopravních prostředků, strojů, zařízení a elektrotechniky, výroba potravin a nápojů, textilní a oděvní). Novým energetickým centrem je jaderná elektrárna Temelín.

Obr. č. 2 Temelín

Obr. č. 3 Jihočeské mlékárny

1.6 Zemědělství

Přes velmi silné industriální vlivy stále hraje důležitou roli primární sektor (zemědělství, lesnictví a rybářství). Jihočeský kraj má po kraji Vysočina druhý nejvyšší podíl zaměstnanosti v zemědělství (8,9%). Zemědělství Jihočeského kraje se v rostlinné výrobě orientuje na pěstování obilovin, olejnin (řepka olejka), brambor a ovoce (třešně, jablka, rybíz, švestky). V živočišné výrobě je významný chov skotu, drůbeže a prasat. Dlouholetou tradici má v Jihočeském kraji rybníkářství. Chov ryb v 25 000 ha vodních ploch představuje polovinu produkce v rámci celého Česka. Významná je produkce dřeva, zejména smrkového, ale i borového (Třeboňsko)

Obr. č. 4 Skot

Obr. č. 5 Zemědělství

1.7 Cestovní ruch

Jihočeský kraj se stává významnou turistickou a rekreační oblastí. Cestovní ruch zaznamenal v posledních letech největší nárůst podílu na podnikatelských aktivitách v kraji. Jihočeský kraj má po Praze druhou největší ubytovací kapacitu (47 929 lůžek) a je turisty čtvrtým nejnavštěvovanějším krajem Česka (po Praze, Jihomoravském kraji a Královéhradeckém kraji). V roce 2010 bylo mezi nematné kulturní dědictví lidstva uznáno organizací UNESCO sokolnictví. Je to tradiční aktivita lovu pomocí ochočených dravých ptáků v přirozeném prostředí. Na loveckém zámku Ohrada u Hluboké nad Vltavou se nachází muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství. Stálá expozice sokolnictví seznamuje návštěvníky s historií, odchovy těchto dravců, výcvikem a způsobem lovu a dalšími zajímavostmi ze sokolnictví. Další zajímavostí v této oblasti je koněspřežná železnice. Tato železnice spojující již od roku 1832 České Budějovice s Lincem byla nejstarší železniční trať. Trať byla postavena především pro dopravu zboží, hlavně soli, ale také osob. Vlaky jezdily podle jízdního řádu. Osobní vlaky vyjížděly každý den v 5 hodin ráno. Jeden vlak z Lince a druhý z Budějovic. Potkaly se v poledne ve stanici Kerschbaum. Do cílové stanice dorazily v 19 hodin. Cesta trvala včetně

přestávek 14 hodin. Délka trati činila 129km a nacházelo se na ní 10 zastávek, z nichž šest bylo určeno k přepřahání. Tam se vyměňovali unavení koně. Počet koní potřebných na jednu cestu byl různý.

2. České Budějovice

České Budějovice jsou statutární město v okrese České Budějovice a správní a kulturní metropole Jihočeského kraje. Leží v Českobudějovické pánvi na soutoku řek Vltava a Malše. Žije v nich přibližně 93 tisíc obyvatel.

2.1 Historie

České Budějovice byly založeny na soutoku řeky Malše a Vltavy králem Přemyslem Otakarem II. v roce 1625. Vznikající město bylo vystavěno podle plánu, kde střed města tvoří čtvercové náměstí o rozměrech 133x133 metrů a na ně navazuje síť ulic. Vznikly zde dva chrámy a řady měšťanských domů kolem náměstí. Celé město obepínaly hradby s hradebními věžemi a třemi městskými hradbami.

2.2 Památky

Nejnápadnějším objektem náměstí Přemysla Otakara II. je barokní radnice postavená mezi lety 1727-1730. Z lucerny na střeše prostřední věže hraje každou hodinu zvonkohra s 18 zvonky, zavěšenými roku 1995. Na průčelí radnice je Pamětní deska, která připomíná návštěvu prezidenta T. G. Masaryka roku 1918.

Přímo uprostřed náměstí stojí barokní Samsonova kašna, která je největší svého druhu v České republice. Kašna neměla jen estetickou funkci, ale i funkci praktickou k zásobování města vodou z Vltavy. V letech 1937-1939 byla na náměstí položena keramické dlažba. Jako jediný pozůstatek předchozí zádlažby z „kočičích hlav“ byl ponechán tzv. Bludný kámen. K tomuto kameni se váže pověst. Údajně se zde nacházelo popraviště, na kterém byla roku 1470 setnuta hlava deseti chlapců za odpor proti rychtáři. Kdo nevědomky překročí Bludný kámen po desáté hodině večer, nenajde již cestu domů.

Dominantu města tvoří Černá věž. Byla postavena v 16. století a sloužila jako zvonice a hláska, z jejíhož ochozu bylo město neustále hlídáno před nebezpečím požáru. Věž je vysoká 72,25 metrů. V současnosti patří mezi nejvyhledávanější turistické cíle pro krásný výhled

z ochozu, který se nachází ve výšce 46 metrů.

Další z budějovických zajímavostí jsou masné krámy. Jedná se o nízskou, zato však protáhlou rohovou budovu, které kdysi sloužila skutečně k prodeji masa a chleba. V roce 1953 došlo k úpravě objektu na proslulou restauraci.

Domy na náměstí mají renesanční a klasicistní domovní fasády. V případě nepříznivého počasí lze téměř celou ulici projít krytým podloubím.

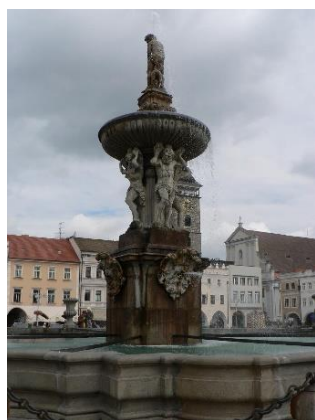
Obr.č.6 Podloubí

Obr.č.7 Černá věž

Obr.č.8 Památní deska

Obr.č.9 Samsonova kašna

3.Já a jižní Čechy

V létě roku 2022 jsem jel s rodiči do jižních Čech, přesněji do kempu Chlum u Třeboně. Do Chlumu jezdíme společně s celou rodinou, bratrancem, sestřenkou a tetou. Zažíváme tam různé zážitky a také si děláme výlety po okolí. V Chlumu se každý den koupeme v rybníku, opékáme buřty a grilujeme. Na první výlet jsme se jeli podívat do Třeboně, kde jsme

navštívili Třeboňský zámek a velmi rozsáhlý park. Třeboňský zámek patří k největším zámeckým komplexům v České republice. O jeho rozsahu svědčí více než 100 obytných místností. Budovy Třeboňského zámku tvoří západní čelo Masarykova náměstí, na které zámecký areál plynule navazuje. Po prohlídce Třeboňského zámku jsme se vydali na Masarykovo náměstí, které mě uchvátilo svou velikostí a krásou. Další den jsme se jeli podívat na největší rybník na světě. Tento rybník se jmenuje Rožmberk, někdy je nazýván jihočeským mořem. Rybník byl navržen rožmberským regentem Jakubem Krčínem z Jelčan a Sedlčan a postaven v letech 1584 až 1590. Stavbu provádělo 800 lidí, kteří přemístili 750 000 m³ zeminy. Den poté jsme se jeli podívat na pískovnu Halámky. Když jsem ji poprvé viděl, tak jsem si myslel, že je to moře, ale nakonec se ukázalo, že jde o pískovnu. Od kempu je vzdálená přibližně 40 kilometrů a je velmi navštěvovaná. Myslím si, že to je kvůli krásně modré vodě a tím, že tam je všude písek. A právě pro tyto památky a zajímavá místa bych vám chtěl jižní Čechy doporučit na výlet.

Obr.č. 10 Pískovna Halámky

Obr.č.11 Rybník Rožmberk

Obr.č.12 Třeboňský zámek

Závěr

Tato práce mě velmi bavila, dozvěděl jsem se o jižních Čechách nové informace. Těším se na toto léto, až sem pojedeme znovu na dovolenou a budeme objevovat nová zajímavá místa a prohlédneme si další kulturní památky.

Použitá literatura a zdroje:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ro%C5%BEmberk>

<https://www.greenmind.cz/trebon-schwarzenberska-hrobka-i-nejvetsi-rybnik-na-svete/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj

<https://www.jiznicechy.cz/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%BEEn%C3%AD_%C4%8Cechy

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj_\(1960%E2%80%932020\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj_(1960%E2%80%932020))

https://www.google.com/search?rlz=1C1GCEU_csCZ943CZ946&hl=cs&q=Nejhez%C4%8D%C3%AD+m%C3%ADsta+v+ji%C5%BEEn%C3%ADch+%C4%8Cech%C3%A1ch&sa=X&ved=2ahUKEwjExIW6mcj-

[AhUih_0HHRLzD4IQ1QJ6BAhREAE&cshid=1682534647815681&biw=1366&bih=657&pr=1](https://www.google.com/search?rlz=1C1GCEU_csCZ943CZ946&hl=cs&q=Nejhez%C4%8D%C3%AD+m%C3%ADsta+v+ji%C5%BEEn%C3%ADch+%C4%8Cech%C3%A1ch&sa=X&ved=2ahUKEwjExIW6mcj-AhUih_0HHRLzD4IQ1QJ6BAhREAE&cshid=1682534647815681&biw=1366&bih=657&pr=1)